

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/87/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112243327
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112243327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľky - V. Y., nar. XX.X.XXXX, trvalé bydlisko R., Ul. C. č. X, v zastúpení právne - JUDr. Štefánia Harciníková, advokátka so sídlom v R., Z. X, proti odporcovi - A. H., nar. XX.X.XXXX, trvalé bydlisko G. XXX, t. č. Občianske združenie Dobrý pastier, Kláštor pod Znievom č. 162, o návrhu na zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 9P/403/2012-78 zo dňa 8.9.2014 čo do výroku o povolení splátok nedoplatku výživného takto

rozhodol:

M e n í rozsudok okresného súdu vo výroku určenia splátky nedoplatku výživného tak, že nedoplatok na výživnom za obdobie od 11.12.2012 do 31.8.2013 vo výške 666,51 eur p o v o ľ u j e splácať odporcovi v mesačných splátkach po 50 eur, vždy do 15.dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky, pod následkom straty výhody splátok.

Ďalších výrokov rozsudku sa krajský súd n e d o t ý k a .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zvýšil výživné (vyživovaciu povinnosť) odporcu na navrhovateľku zo sumy 33,19 eur na sumu 110 eur mesačne, s účinnosťou od 11.12.2012 do 31.8.2013. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 11.12.2012 do 31.8.2013 vo výške 666,51 eur povolil splácať odporcovi v mesačných splátkach po 110 eur vždy do 15.dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky, pod následkom straty výhody splátok. Okresný súd zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 14.3.1995, č. k. 15Nc 213/1994-16, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13.6.1995, sp. zn. 14Co 5371/1995, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.6.1995, v časti zvýšeného výživného na navrhovateľku. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania titulom trov právneho zastúpenia v sume 76,20 eur na účet právnej zástupkyne navrhovateľky, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd postupoval v zmysle § 78 ods. 1 zákona o rodine, prioritne skúmal, či došlo od doby pôvodnej úpravy výživného (rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 14.3.1995 č.k. 15Nc/213/1994-16 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13.6.1995 sp. zn. 14Co 5371/1995) v sume pôvodne 1.000 Sk (33,19 eur) mesačne k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania.

Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že navrhovateľka bola v čase podania návrhu študentkou strednej školy, štúdium ukončila vykonaním záverečnej skúšky 5.9.2013. Uzatvorila dňa 28.8.2013 pracovnú zmluvu s nástupom do zamestnania dňa 2.9.2013, pričom od uvedeného dátumu až ku dňu vyhlásenia rozsudku je nepretržite zamestnaná. Tak, ako v čase podania návrhu, aj v dobe vyhlásenia rozsudku žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou. Výdavky na navrhovateľku v čase jej štúdia na strednej škole hradila jej matka, a to aj za pomoci rodinných príslušníkov. Pravidelné mesačné výdavky navrhovateľky súd ustálil na sumu 230 eur mesačne. Odporca v rozhodnom čase, teda od podania návrhu dňa 11.12.2012 ku dňu 2.9.2013 - kedy sa navrhovateľka zamestnala, nezaplatil jej žiadne výživné. Odporca je evidovaný na úrade práce, poberá dávky v hmotnej núdzi. Ako sám uviedol na pojednávaní, brigáduje a brigádnickou činnosťou si takto privyrobí aj 350 - 400 eur mesačne. V súvislosti s pobytom v útulku Dobrý pastier - Kláštor pod Znievom, vynaloží mesačne 80 eur na ubytovanie a stravu. Odporca je poberateľom dávky v hmotnej núdzi v sume 117,40 eur, mesačne si dokáže privyrobiť sumu 350 eur (v rámci brigád). Prístup odporcu k hľadaniu zamestnania považoval súd za nezodpovedný, keď napriek jeho vedomosti, že má vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke, si zamestnanie nehľadal a to z dôvodu, že si nenašiel prácu s dobrým zárobkom. Odporca sa mal v prvom rade snažiť nájsť si zamestnanie, aby si mohol vyživovaciu povinnosť plniť.

Okresný súd konštatoval zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného u navrhovateľky v tom, že v roku 1995 mala jeden rok, v čase podania návrhu o zvýšenie výživného už mala 18 rokov, zvýšili sa jej náklady na cestovné, ubytovanie, stravu. Od poslednej úpravy výživného v roku 1995 do rozhodovania súdu o podanom návrhu uplynulo 19 rokov, ide o dobu zásadnú. Je nepochybné, že došlo aj k rastu životných nákladov, preto vyvstala potreba razantnejšej úpravy výšky výživného. S prihliadnutím k zvýšeným nárokom navrhovateľky za primerané považoval súd zvýšiť výživné zo sumy 33,19 eur na 110 eur mesačne, takto stanovená výška zvýšeného výživného zodpovedá jej odôvodneným potrebám a k možnostiam a schopnostiam odporcu. Ďalej poznamenal, že v rozhodnom období mala k navrhovateľke vyživovaciu povinnosť aj jej matka, ktorej odbudla osobná starostlivosť o ňu, pretože navrhovateľka je už plnoletá. Povinnosť platiť zvýšené výživné súd odporcovi stanovil od 11.12.2012 (odo dňa podania návrhu) do 31.8.2013 (do dňa odkedy navrhovateľka je schopná sama sa živiť). Za toto obdobie vznikol odporcovi nedoplatok na zvýšenom výživnom v celkovej sume 666,51 eur, tento nedoplatok povolil súd odporcovi splácať v splátkach po 110 eur mesačne, a to za podmienok splatnosti uvedených vo výroku tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky súd zamietol.

Otázku rozhodovania o trovách konania okresný súd riešil podľa § 142 ods. 2 O.s.p., konštatoval úspech navrhovateľky v rozsahu 71,45% z celku a úspech odporcu 28,55% z celku. Na tomto základe prijal záver o čistom úspechu navrhovateľky v konaní v rozsahu 42,90 %, a v rozsahu tohto čistého úspechu má potom nárok i na náhradu trov konania od odporcu. Navrhovateľke trovy vznikli titulom trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby (1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. písomné podanie na súd vo veci samej, 3. účasť na pojednávaní pred súdom) Vychádzajúc z ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b/ a § 14 od. 1 písm. c/ Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. priznal súd navrhovateľke trovy právneho zastúpenia v rozsahu jej čistého úspechu 42,90%, v konkrétnom finančnom vyjadrení 76,20 eur.

Okresný súd konštatoval predbežnú vykonateľnosť rozsudku zaväzujúceho na plnenie vyživovacej povinnosti s poukazom na § 162 ods. 2 O.s.p., pritom lehota na plnenie výživného plynie od doručenia rozsudku (§ 162 ods. 1 O.s.p.).

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Jeho odvolanie smeruje do výroku, v ktorom okresný súd mu povolil nedoplatok výživného splácať v splátkach po 110 eur mesačne. Argumentuje, že dlhodobo sa nachádza v zlej finančnej a sociálnej situácii, nie je schopný sumu nedoplatku na výživnom vo výške 666,51 eur splácať v mesačných splátkach po 110 eur. Je poberateľom dávok pomoci v hmotnej núdzi vo výške 117 eur mesačne. Svoje základné životné potreby je schopný uhrádzať len vďaka tomu, že od 20.9.2013 žije v útulku Dobrý pastier v Kláštore pod Znievom,

kde musí platiť za poskytované sociálne služby. Žiadal o povolenie splácať nedoplatok na zvýšenom výživnom v mesačných splátkach po 50 eur, vždy ku 25. dňu v mesiaci.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení nesúhlasila s podaným odvolaním, žiadala potvrdenie rozsudku okresného súdu, osobitne zvýraznila, že odporca v roku 2012 na jej výživu neplatil, jej matka M. Y. si musela požičať finančné prostriedky od Slovenskej sporiteľne v celkovej sume 500 eur, tieto splácala v splátkach po 46 eur mesačne. Odporca až 27.12.2012 jednorázovo zaplatil na plnenie výživného 140 eur, preto i jeho tvrdenie v odvolaní, že bude platiť nedoplatok na zvýšenom výživnom v splátkach po 50 eur, nie je vierohodné. Odporca okrem tohto nedoplatku jej dlhuje výživným aj za mesiace január 2013 až október 2013 vo výške 33,19 eur, celkovo 265,52 eur. Keďže odporca dokázal zabezpečiť si finančné prostriedky na zaplatenie jednorázovo vyššej sumy na dlžnom výživnom, navyše na pojednávaní uviedol, že brigádnickou prácou v stavebníctve si zarobí minimálne 350 až 400 eur mesačne, pričom vyživovaciu povinnosť voči inej osobe nemá, má i v súčasnosti možnosti na to, aby si zabezpečil finančné prostriedky na zaplatenie dlhu. Podľa navrhovateľky bolo by nespravodlivé, aby dlhodobé úmyselné vyhýbanie sa plneniu povinnej výživy voči nej bolo odporcovi tolerované aj spôsobom povolenia výhody nižších splátok s poukazom na jeho zlú finančnú situáciu, ktorú si sám spôsobil.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v § 212 ods. 1 O.s.p. a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku zmenil podľa § 220 O.s.p. (čo do povolenia splátok) a ďalších výrokov rozsudku odvolaním nenapadnutých sa nedotýkal.

Krajský súd vyhodnotil odvolanie odporcu za dôvodné. Je preukázané, že vyživovacia povinnosť odporcu dlhodobo na navrhovateľku zvyšovaná nebola a odporca zásadnejším spôsobom zvýšené výživné na sumu 110 eur mesačne nenamietal. Je bez akýchkoľvek pochyb, že odporca je poberateľom dávky sociálnej pomoci, býva v zariadení pre sociálne odkázaných občanov, za pobyt v zariadení uhradzuje 80 eur mesačne. Z písomného vyjadrenia navrhovateľky vyplýva, že odporca jej dlhuje aj na bežnom výživnom, znamená to, že okrem zaplatenia nedoplatku na zvýšenom výživnom bude musieť nahradiť navrhovateľke aj bežné výživné. Vzhľadom na pomery odporcu (a to aj za situácie, že podľa jeho prehlásenia zarobí mesačne cca sumu 350 eur mesačne) na pomery navrhovateľky (v dobe rozhodnutia okresného súdu už bola zamestnaná) povolenie splácania nedoplatku na zvýšenom výživnom (ide o rozdiel medzi pôvodne určenou výškou výživného a zvýšenou sumou) odporcovi v splátkach po 50 eur mesačne do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky má reálne základy.

Ďalších výrokov rozsudku odvolaním nenapadnutých sa krajský súd nedotýkal.

Podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodoval krajský súd o náhrade trov tohto odvolacieho konania, v danom štádiu rozhodovania úspešnou procesnou stranou bol odporca, ktorý by mal právo na náhradu trov od navrhovateľky (neúspešnej procesnej strany v odvolacom konaní), odporca si však tieto trovy neuplatnil a ani nevyplývalo zo spisu, žeby mu boli vznikli v súvislosti s podaným odvolaním nejaké trovy.

Uvedené úvahy viedli krajský súd k zmene rozsudku okresného súdu v odvolaní napadnutej časti.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e .**